

Let op: Alleen gesproken woord geldt!

Dames en heren,

**Vorige week konden we nog de
bevrijding vieren. Zelf mocht ik op 5
mei aanwezig zijn op het
Bevrijdingsdagconcert aan de Amstel.
Altijd weer een feestelijk hoogtepunt
van die nationale dag. En zo dadelijk
wacht u en mij de wereldpremière van
de Grebbeliniesymphonie.**

**Sta mij toe eerst nog even stilstaan bij
de herdenking van de Slag om de
Grebbeberg. Gisteren was die precies
70 jaar geleden afgelopen. Ik zeg
bewust “afgelopen”.**

Natuurlijk, Nederland is in de Meidagen verslagen. Maar dat heeft zeker niet gelegen aan de inzet van de vele Nederlandse troepen hier op de Grebbeberg. Vaak nog jong, velen dienstplichtig, haastig gemobiliseerd. Het vaderland riep, de taak was een vrijwel onmogelijke, maar zij hebben hun plicht gedaan.

Dat verdient tot op de dag van vandaag ons respect. Het is daarom goed dat we hier vandaag ook bijeen zijn gekomen, om de mannen van de Slag om de Grebbeberg de aandacht te geven die ze verdienen.

Want de Slag om de Grebbeberg biedt ook een wijze les voor het heden.

Daarvoor neem ik u even terug naar een stukje voorgeschiedenis van de linie.

Al in 1745 werd begonnen met de aanleg van de Grebbeberglinie, als een vooruitgeschoven onderdeel van de Hollandse Waterlinie. Maar in de vredige 19e eeuw veranderde dat. Over deze tijd is door de Duitse dichter Heinrich Heine ooit gezegd dat “in Nederland alles 50 jaar later gebeurde.” Men zag toen het nut van een verdedigingslinie niet meer in, en na een periode van verwaarlozing werd in 1926 het onderhoud aan de Grebbelinie gestaakt.

**Nog geen 13 jaar later bleek hoe
onverstandig dat was geweest.**

**Het verwaarloosde onderhoud stelde
de toch al slecht uitgeruste
Nederlandse troepen bij de Grebbelinie
voor een onmogelijke taak. Zoiets had
nooit mogen gebeuren. Een regering
heeft de verantwoordelijkheid om het
land te verdedigen, en daarom moet de
regering zorg dragen voor een goede
krijgsmacht.**

**De lessen uit het verleden zijn geleerd.
Dat hoop ik althans, want elke
generatie maakt zijn eigen fouten.**

Ook nu staat de krijgsmacht onder druk, vanwege de financiële crisis en de noodzakelijke bezuinigingen. Willen we weten wat verantwoord is dan moeten we een analyse van de wereld om ons heen maken. Dat gold toen men aan deze linie begon, maar nu nog evenzeer. Dit kabinet heeft daarom voor het eerst sinds lang een grondige veiligheidspolitieke analyse gemaakt van de uitdagingen, die mogelijkwijs voor ons liggen. Om houvast te geven voor de krijgsmacht van de toekomst.

We hebben geanalyseerd dat de veiligheidssituatie in de wereld onzekerder wordt dan ooit, en er dus geen redenen zijn om de defensie-inspanningen te verminderen.

Winston Churchill zei ooit: "Een politicus denkt aan de volgende verkiezing, een staatsman aan de toekomst."

Die wijsheid hebben we willen toepassen. Echter, ook aan het verleden denken wij. Om lessen te leren voor het heden, en voor de toekomst. Daarom herdenken wij de Tweede Wereldoorlog nog zo uitgebreid.

Dat moeten we blijven doen, op allerlei manieren. De gevallen herdenken, maar ook de vrijheid vieren. En daarvoor zijn wij hier.

De door Bas van Otterloo geschreven Grebbelinesymfonie is een passend eerbetoon aan een belangwekkend militair treffen. Een nog altijd bij een breed publiek bekend hoofdstuk uit onze krijgsgeschiedenis. Het is mij een eer en waar genoeg om de ingelijste bladmuziek van de symfonie te mogen overhandigen aan dhr. (Gerard) Londo.

-0-0-0-